

Kreditor Innsikt

Q2 2023

Christoffer Steen-Hansen & Rebecca Asplin

Credit Behavior

**Hvordan står det til
med nordmenns
økonomi etter ferien?**

Agenda

- Makroperspektiver som peker i retning av høyere styringsrente
- Inkassoutvikling for alle bransjer i Norge
- Videre inkassoutvikling

Hva har skjedd siden forrige kvartalsrapport?

- Høy inflasjon, økende boligutgifter og reallønnsnedgang har ikke stoppet nordmenn fra å reise
- Inflasjonen og kjerneinflasjonen i Norge endte lavere i juli enn i juni
- Boliglånsrenten fortsetter å øke som et resultat av økt styringsrente
- Arbeidsledigheten er fortsatt på et lavt nivå
- Spareraten øker, men er fortsatt lavere enn gjennomsnittet før pandemien
- Forbruksgjelden har økt siden trendbrudd sommeren 2022, men falt noe de siste månedene som i tidligere år
- Antall konkurser er tilbake til nivåer før pandemien
- Det siste året har vi sett en tydelig og økende inkassotrend for våre privat- og bedriftskunder
- Det er spesielt de under 33 år som har problemer med å få betalt regningene sine
- Høsten vil bli krevende for enda flere
- Dette setter enda høyere krav til oss for å finne gode løsninger med kunden

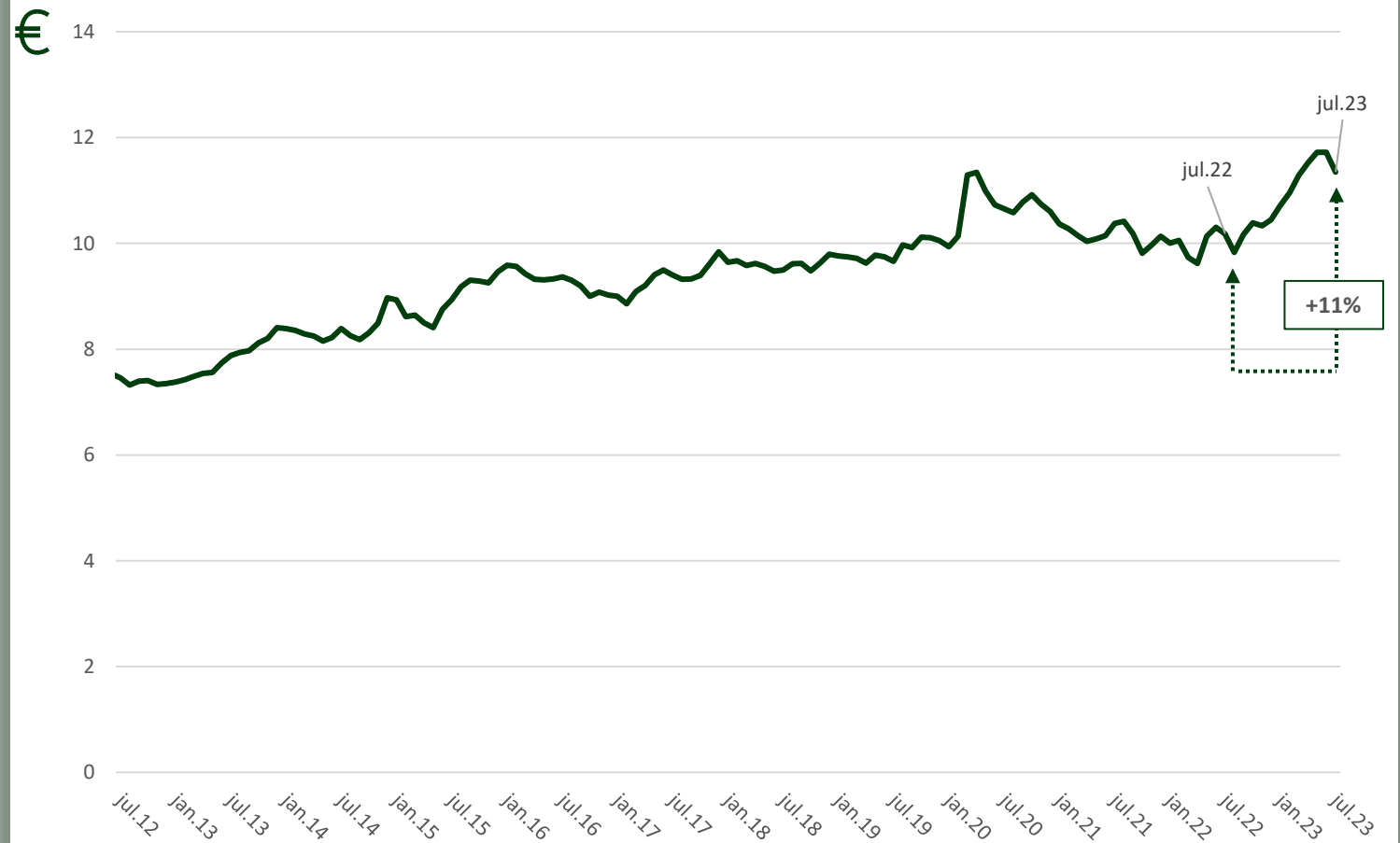
Reiseglade nordmenn selv med økende utgifter

Reisefeber blant norske barnefamilier!

5.6.2023 09:00:00 CEST | [Apollo](#)

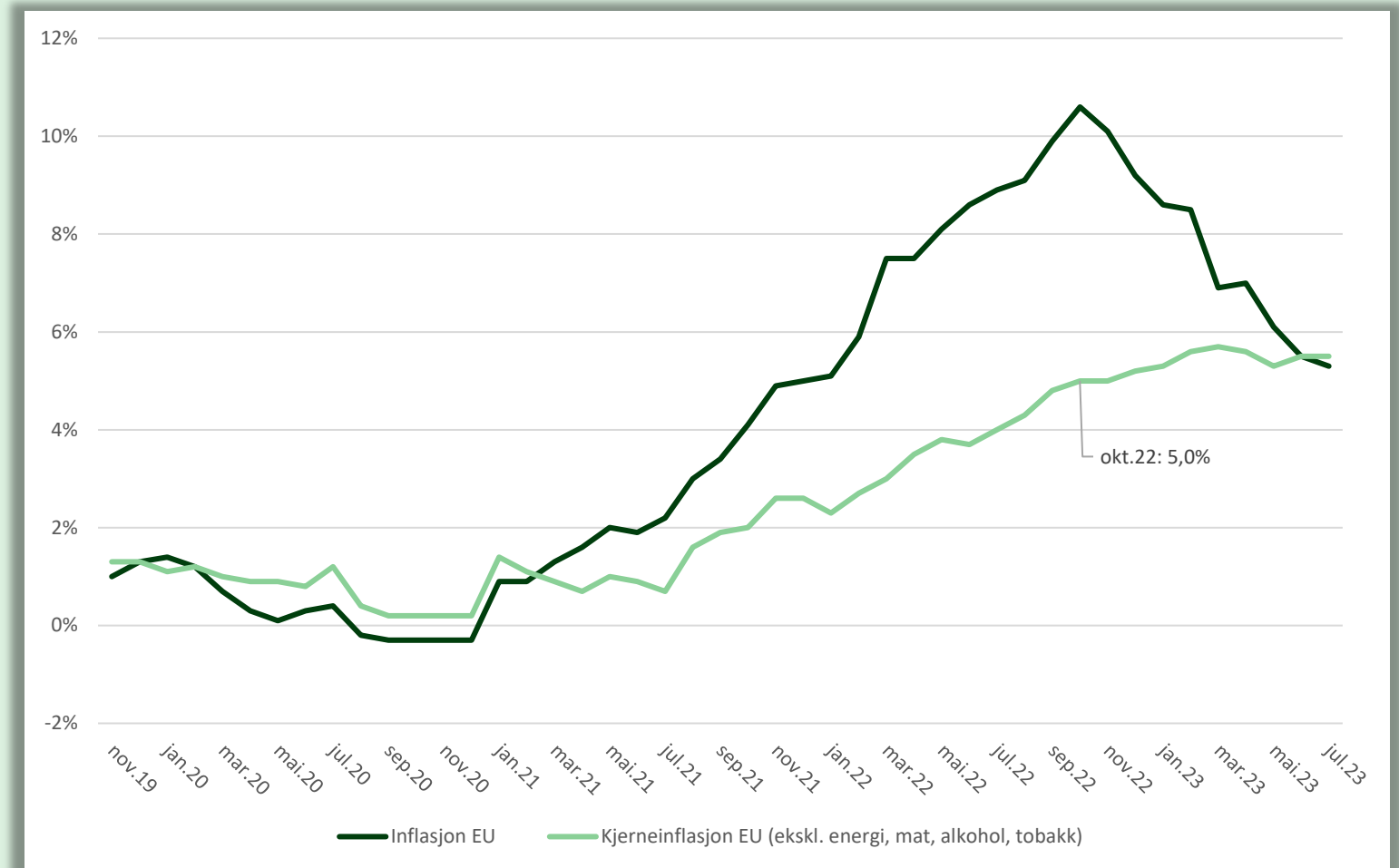
Apollo melder om rekordhøy etterspørsel blant norske barnefamilier i sommer. Hos reisearrangøren er antall bestillinger med barn nå doblet sammenliknet med før pandemien.

Fortsatt høy kjerneinflasjon i EU

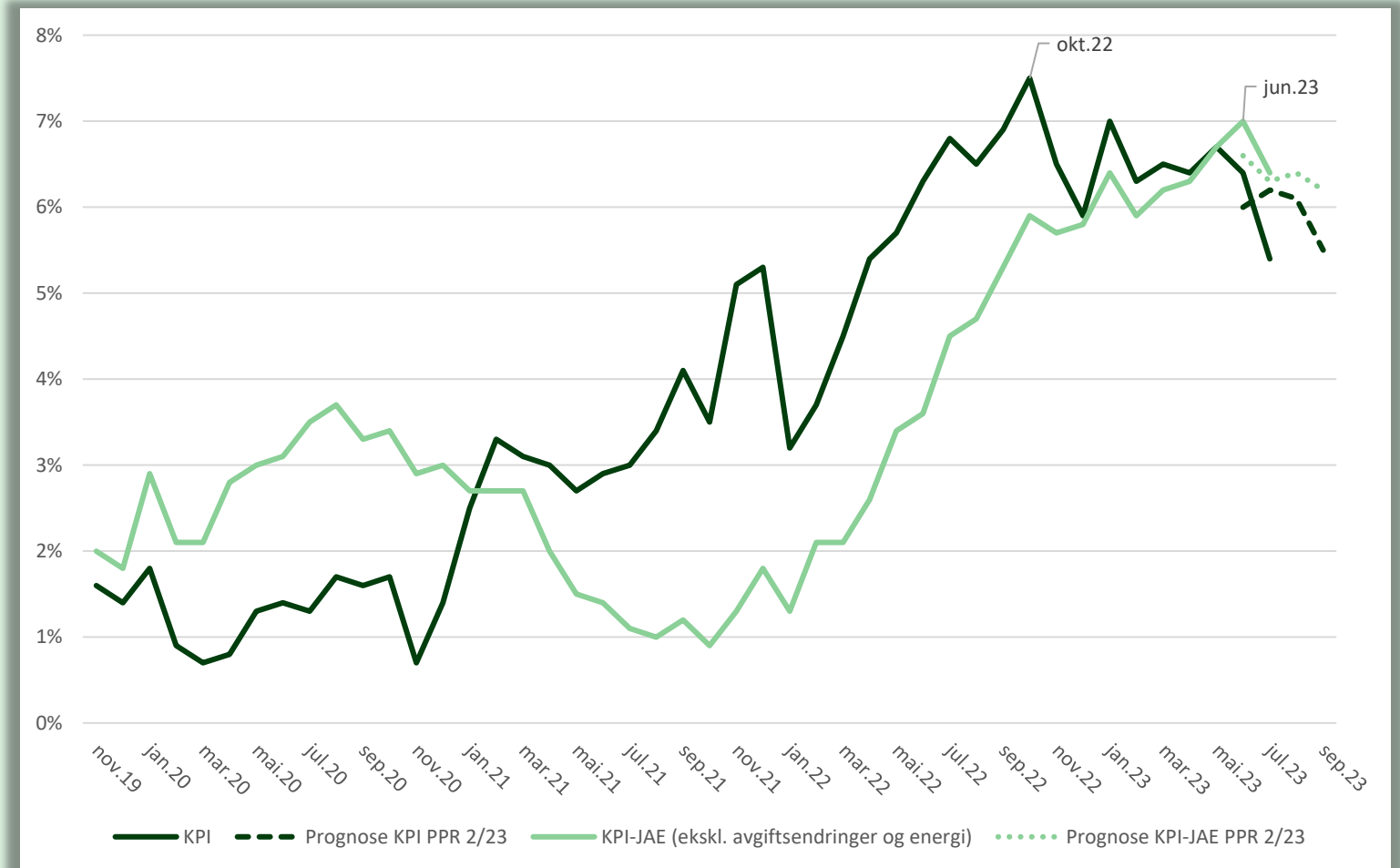
- I tillegg til svekket krone har det også vært dyrt for nordmenn å feriere i EU det siste året pga. den høye inflasjonen
- Inflasjonen i EU har fortsatt nedover og endte på 5,3% i juli
- Siden oktober i fjor har kjerneinflasjonen holdt seg over 5%
- I likhet med Norges Bank har den europeiske sentralbanken, ESB, økt styringsrenten for å dempe prisveksten
- Videre utvikling i styringsrenten i EU vil fortsette å prege rentesettingen i Norge

Har kjerneinflasjonen nådd toppen?

- Det er ikke bare utenlands det har blitt dyrere
- Inflasjonen, KPI, endte på 5,4% og kjerneinflasjonen, KPI-JAE, på 6,4% i juli
- Etter at mat og energivarer har drevet inflasjonen opp i lengre tid, har disse gruppene langt lavere veksttakt nå
- Flere økonomer mener at kjerneinflasjonen nådde toppen i juni
- I juli endte inflasjonen langt lavere enn Norges Banks prognose, mens kjerneinflasjonen endte omtrent på prognosen
- I Norges Banks nyeste forventningsundersøkelse, publisert 18/8, stiger inflasjonsforventningene
- Partene i undersøkelsen forventer en inflasjon om 12 måneder mellom 4,3% og 5,8%
- Økte inflasjonsforventninger kan resultere i høyere og mer varig rentetopp

Har ikke hatt reallønnsøkning siden 2020 i Norge

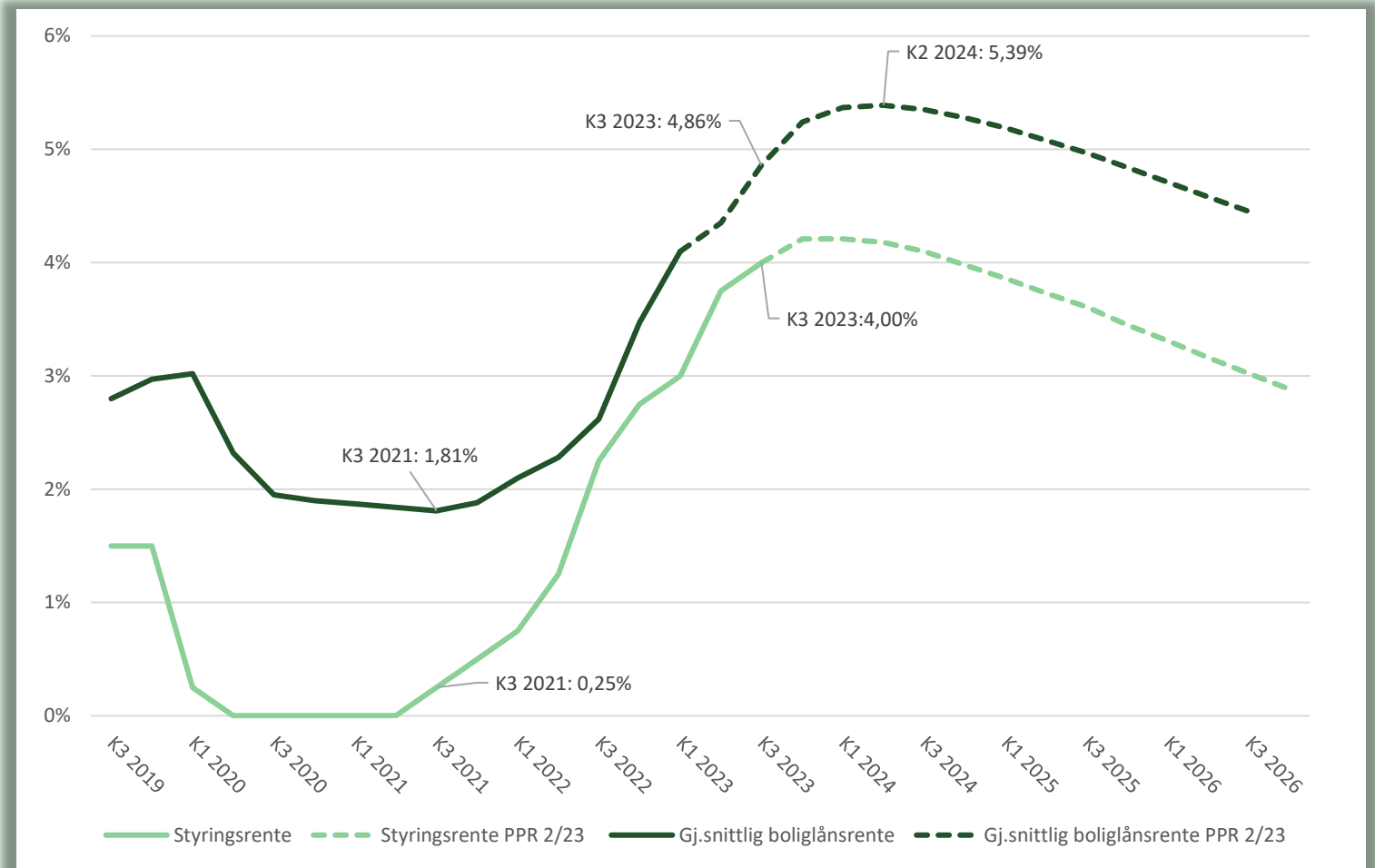
- Rammen for årets lønnsoppgjør ble 5,2%
- Norges Bank anslår en årslønnsvekst på 5,5% i deres siste prognose
- Med inflasjon på 6% innebærer dette en reallønnsnedgang på rundt 0,5% i 2023
- Med reallønnsnedgangen i 2022 medfører det 2% nedgang i kjøpekraft siden 2020
- Siden 2013 har det vært helt marginal reallønnsvekst for norske arbeidstakere

Norges Bank forventer boliglånsrente på «bare» 5,4%

- For å nå inflasjonsmålet på 2% har Norges Bank så langt økt styringsrenten til 4%
- Økte renter svekker husholdningenes kjøpekraft
- Et boliglån på 4 MNOK og 30 år nedbetalingstid har siden K3 2021 økt med følgende i mnd:
 - Rente på 4,9%: +6 842 kr
 - Rente på 5,4%: 8 074kr
- Norges Banks rentebane fra juni viser en styringsrente med topp på 4,25%
- Sentralbanken har signalisert videre økning av styringsrenten i september og at videre forløp avhenger av den økonomiske utviklingen
- Etter rentemøtet i august forventer flere økonomer en rentetopp mellom 4,25% til 4,5%
- Dessuten venter flere økonomer et høyere påslag på styringsrenten enn Norges Bank
- Så det kan se ut til at den gjennomsnittlige boliglånsrenten blir rundt 6% når styringsrenten når toppen

Men markedet forventer nær 6%

Boligrenter allerede forbi Norges Banks pristopp – nå må DNB-kunder betale nær seks prosent

Når støvet har lagt seg etter høstens rentehevinger, vil nordmenns boligrente nå en topp på 5,4 prosent neste år, anslår Norges Bank. Flere banker krever allerede betydelig mer.

ABONNENT 3 MIN | PUBLISERT: 28.06.23 – 17.21 | OPPDATERT: EN MÅNED SIDEN

DN

(rente: 6,0%)

+ 9 595 kr

Markedet venter høyere rentetopp: – Forventninger om større steg

I løpet av sommeren har markedets forventninger til den norske styringsrenten fått seg et nok et løft. Nå ventes en boliglånsrente på opp mot seks prosent.

ABONNENT 2 MIN | PUBLISERT: 01.08.23 – 04.05 | OPPDATERT: NOEN SEKUNDER SIDEN

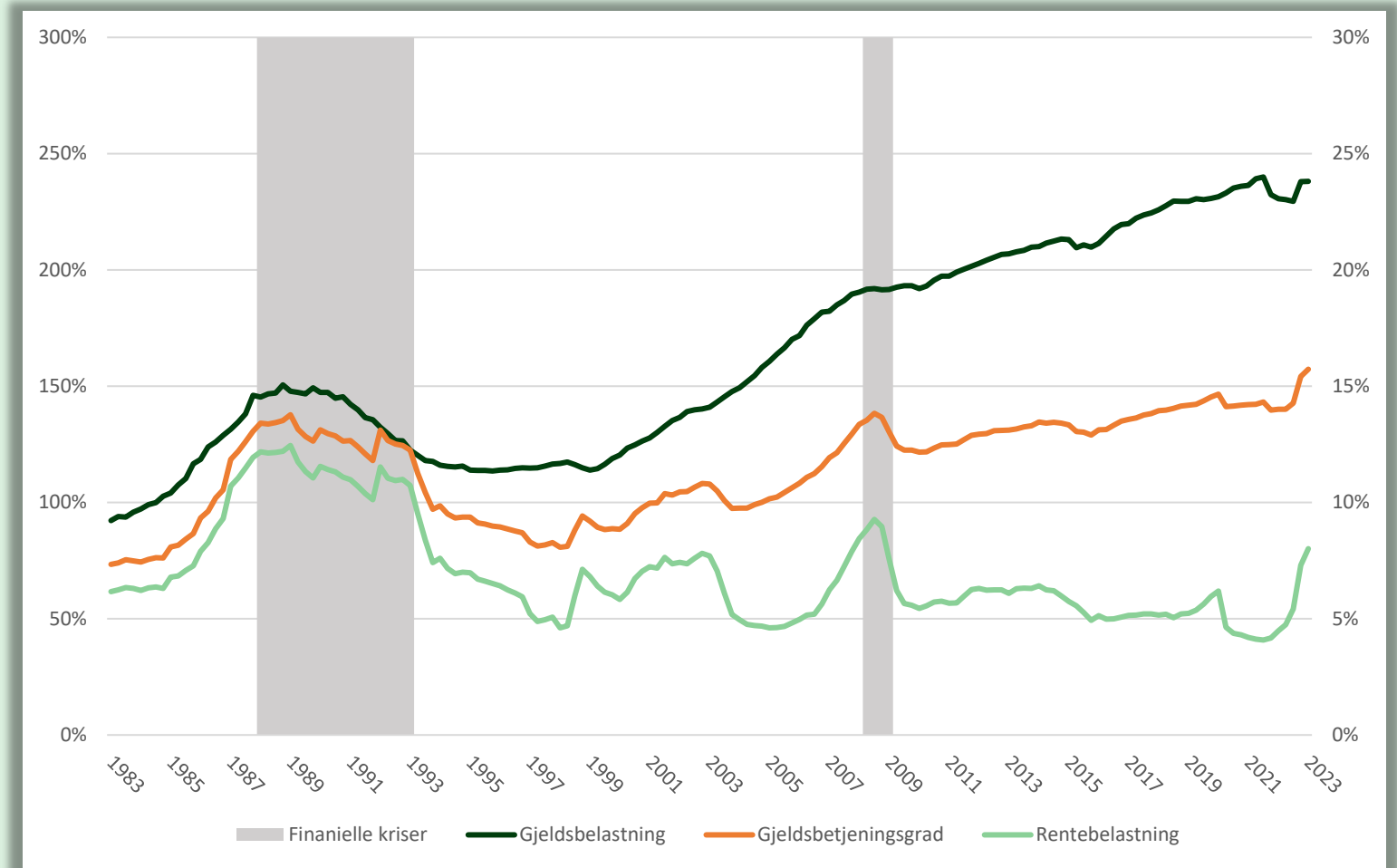

DN

Økt gjeldsbelastning for husholdningene

- *Gjeldsbelastningen* har gått fra omtrent 2 like før finanskrisen til nær 2,5 ganger i dag
- Gjeldsbelastningen har falt med rundt 0,5 i de fleste andre rike land
- Lave renter har likevel sørget for at *rentebelastningen* har holdt seg lav
- Nå er imidlertid *rentebelastningen* på full fart oppover
- *Gjeldsbetjeningsgraden* er allerede langt høyere enn under bankkrisen og finanskrisen
- Økt antall kunder som søker avdragsfrihet, men nivået er lavere enn før pandemien

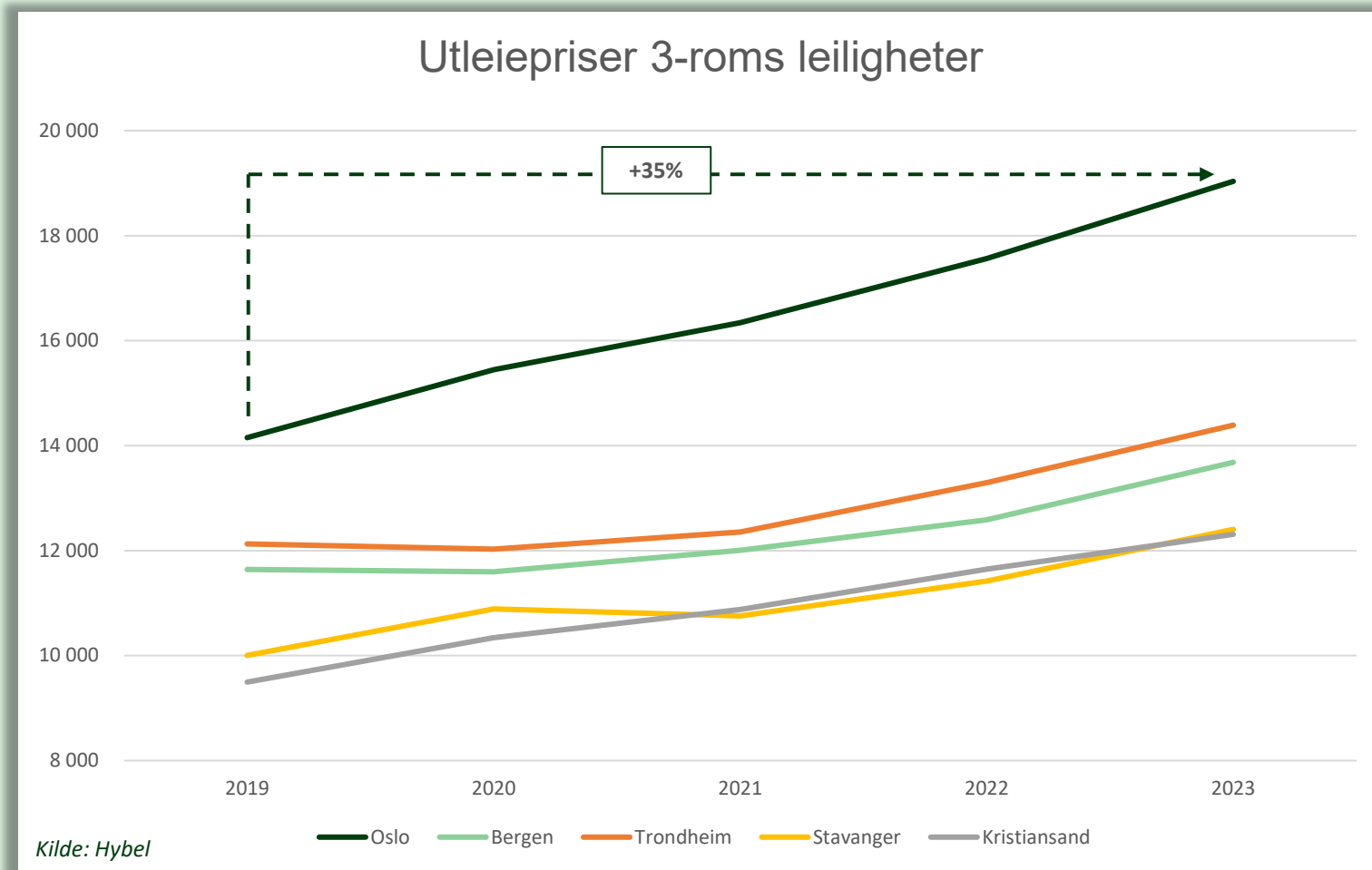
Gjeldsbelastning er total gjeld/disponibel inntekt.
Disponibel inntekt er inntekt etter skatt minus renteutgifter

Gjeldsbetjeningsgraden er andelen av inntekten for å betjene renter og avdrag
Rentebelastning er andelen av inntekten som går til å betjene renter på lån

Det har blitt dyrere å leie bolig de siste årene

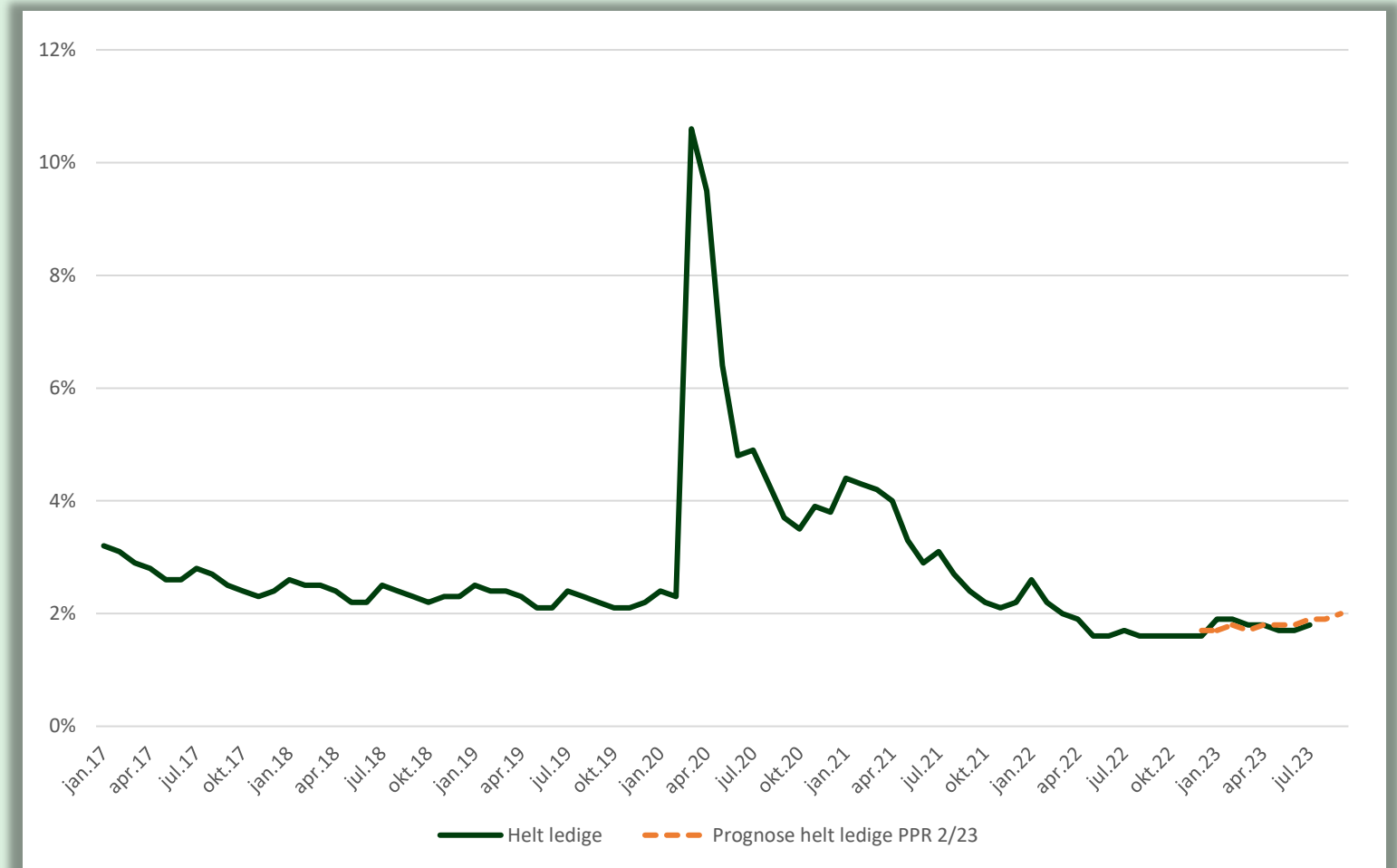
- Utleieprisene på boliger har steget markant siden 2019 i de store byene:
 - Oslo: +34,5%
 - Bergen: +17,5%
 - Trondheim: +18,7%
 - Stavanger: +24%
 - Kristiansand: +29,7%
- I samme periode har KPI kun steget med 18%
- Færre utleieobjekter og flere som ønsker å leie, blant annet pga. flyktningstrømmen fra Ukraina
- I 2022 var det 976 191 personer og 594 756 husholdninger som leide bolig i Norge
- Så langt i år har utleieprisene i storbyene steget med 6,2%
- Utleieprisene utgjør nær 1/5 av KPI
- 10% økning i utleieprisene medfører inflasjon på 2% selv dersom andre priser står stille

Fortsatt lav arbeidsledighet i Norge

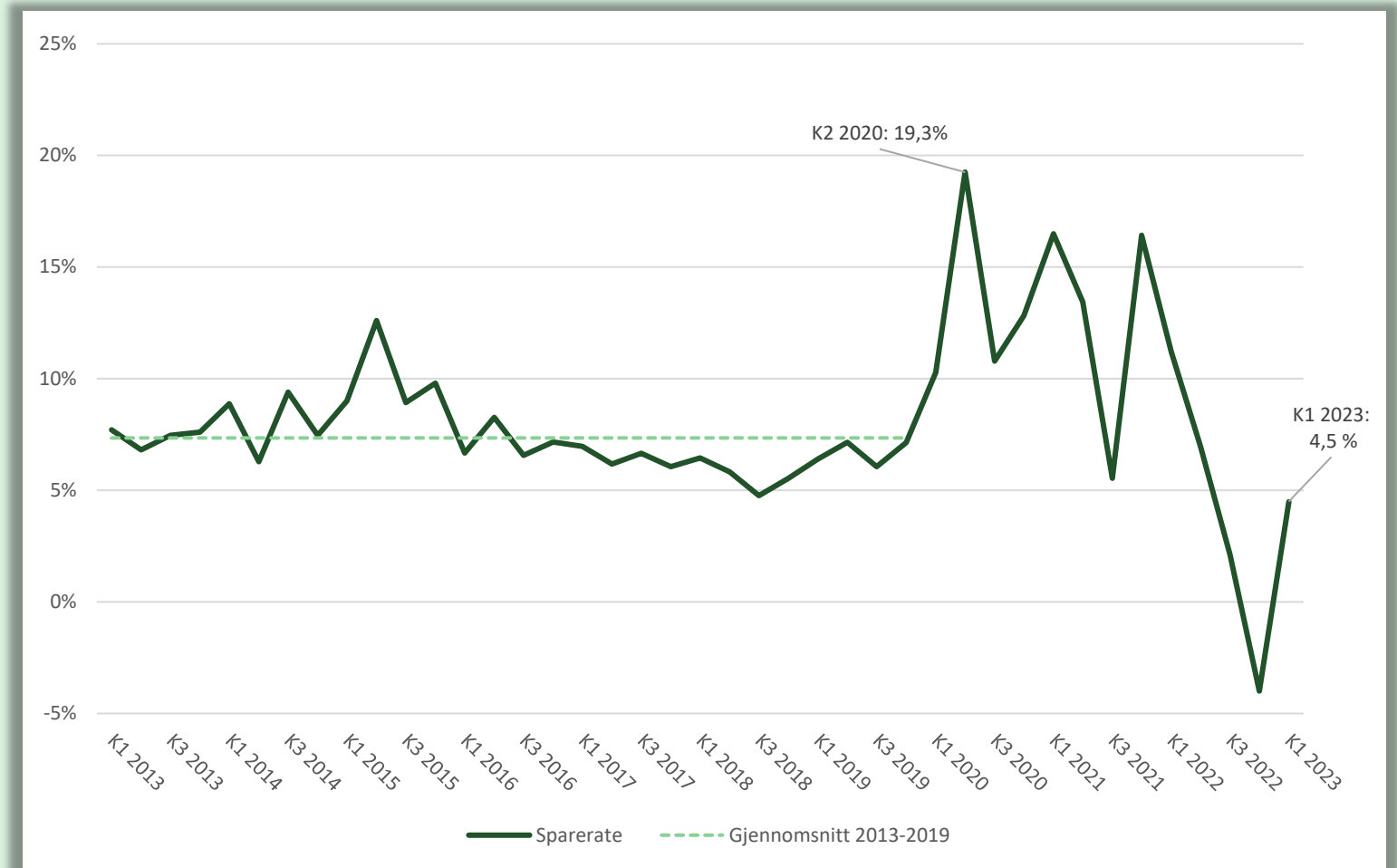
- 1,8% av arbeidsstyrken er helt ledige, rett under Norges Banks prognose
- En må tilbake til 2008 (1,7% i årsgjennomsnitt) for å finne en lavere arbeidsledighet
- I slutten av juli var bruttoledigheten høyest innen reiseliv og transport, samt serviceyrker og annet arbeid
- Den laveste ledigheten finner vi blant personer med yrkesbakgrunn innen akademiske yrker og helse, pleie og omsorg
- Det var høyest ledighet for personer i alderen 20-24 år og 30-39 år

Volatil sparerate – lavere enn før pandemien

- I K1 2023 endte husholdningenes sparerate på 4,5%
- Økningen i spareraten fra forrige kvartal er et resultat av økt disponibel inntekt og lavere konsum
- Spareraten er fortsatt lavere enn gjennomsnittet før pandemien
- Under pandemien sparte husholdningene langt mer enn vanlig
- Dette har gitt flere husholdninger en buffer å tære på i møte med dyrtiden
- Norges Bank forventer tilnærmet null sparing de neste 3 årene, med -0,6% i 2023 og økende til rundt 1% til 2026

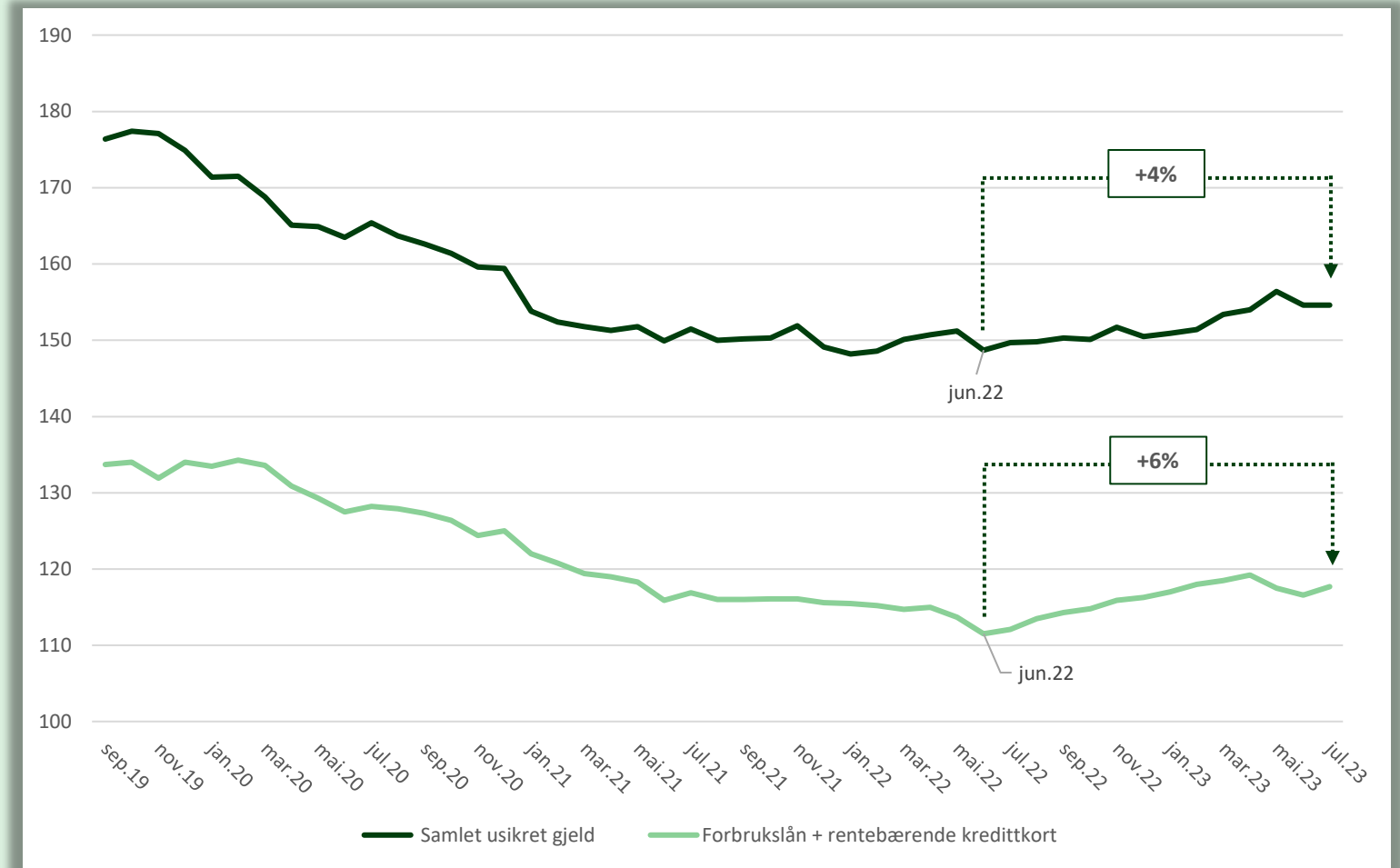
Sparerate er sparing som andel av disponibel inntekt for husholdningene

Disponibel inntekt er inntekt etter skatt minus renteutgifter

Den usikret gjelden begynte å øke sommeren 2022

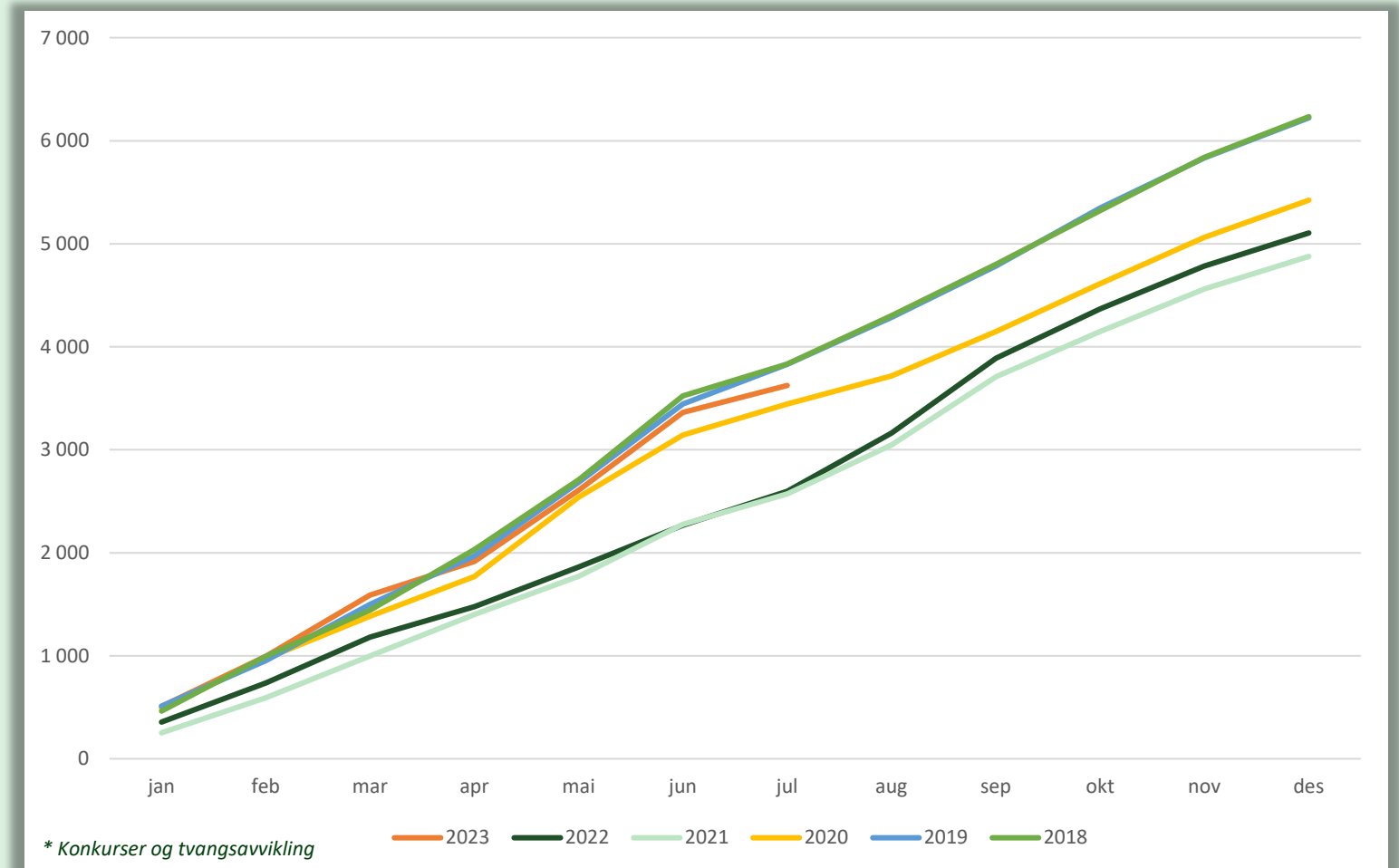
- Siden juni i fjor har den samlede usikret gjelden økt med 4%
- Forbrukslån og rentebærende kredittkort har økt med 6% i samme periode
- Allerede i mai i år økte den ikke-rentebærende kredittkortgjelden til nye rekorder
- Det er tydelig at kredittkortene blir hyppig brukt i feriemånedene
- En undersøkelse fra InFact viser at to av ti betalte sommerferien i sin helhet med kredittkort
- Samme undersøkelse viste også at ytterligere 17% måtte delvis bruke kredittkortet for å få ferien til å gå i hop økonomisk
- Kreditorer er bekymret for husholdningenes evne til å betale kredittkortregningen etter ferien

Antall konkurser* er tilbake til normalen

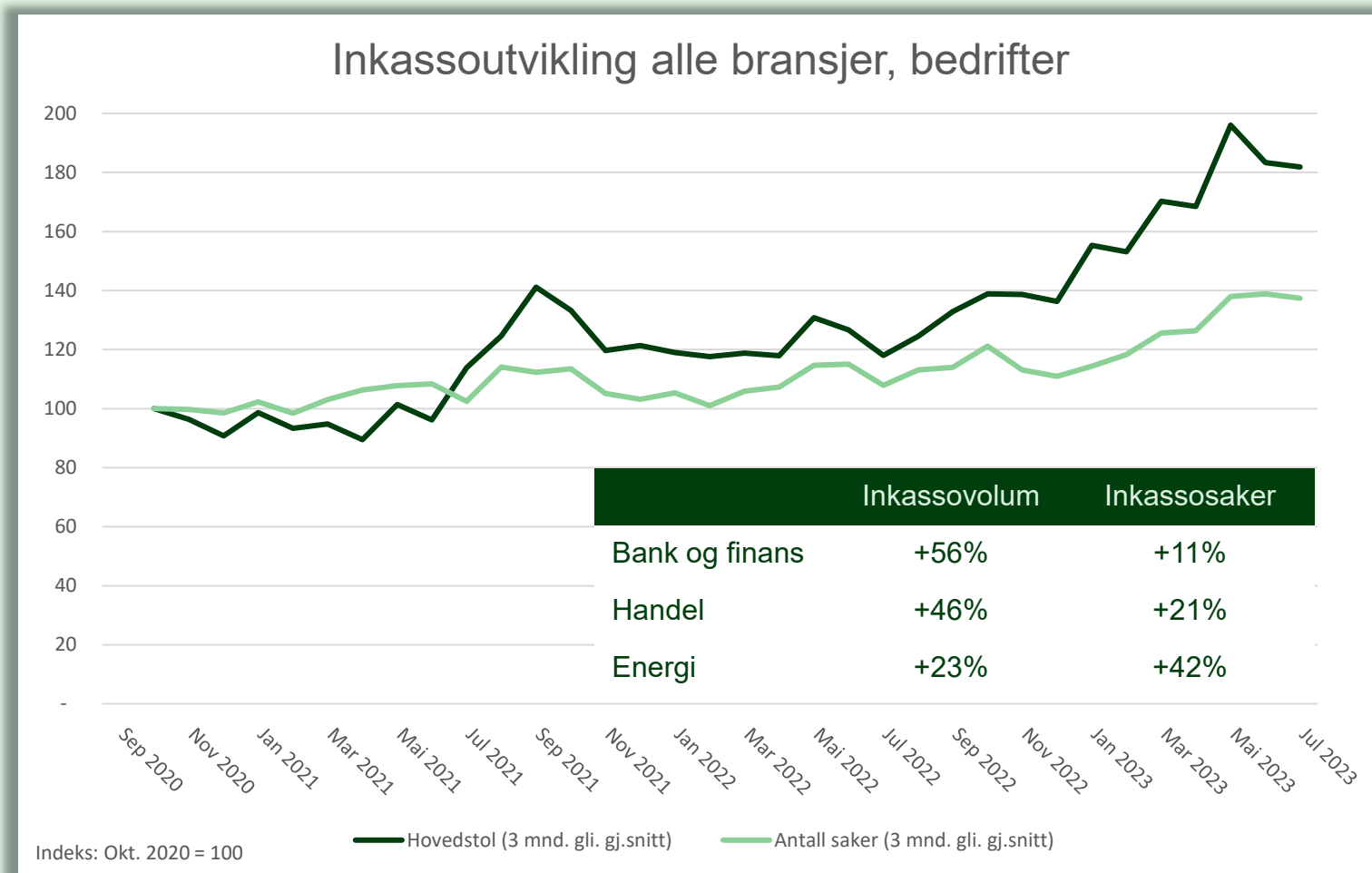
- Under pandemien var det langt færre konkurser* enn i årene før
- Antall konkurser* hittil i år er nær 40% opp fra i fjor, men er likevel lavere enn før pandemien
- Det er detaljhandel, samt hotel- og restaurantbransjen som har størst økning fra i fjor
- Disse bransjene opererer ofte med lave marginer og høy konkurranse
- Bygg og anlegg er bransjen med flest konkurser
- Denne bransjen er stor og utgjør ca. 1/10 av alle foretak i Norge

Hvordan takler bedriftene de utfordrende tidene?

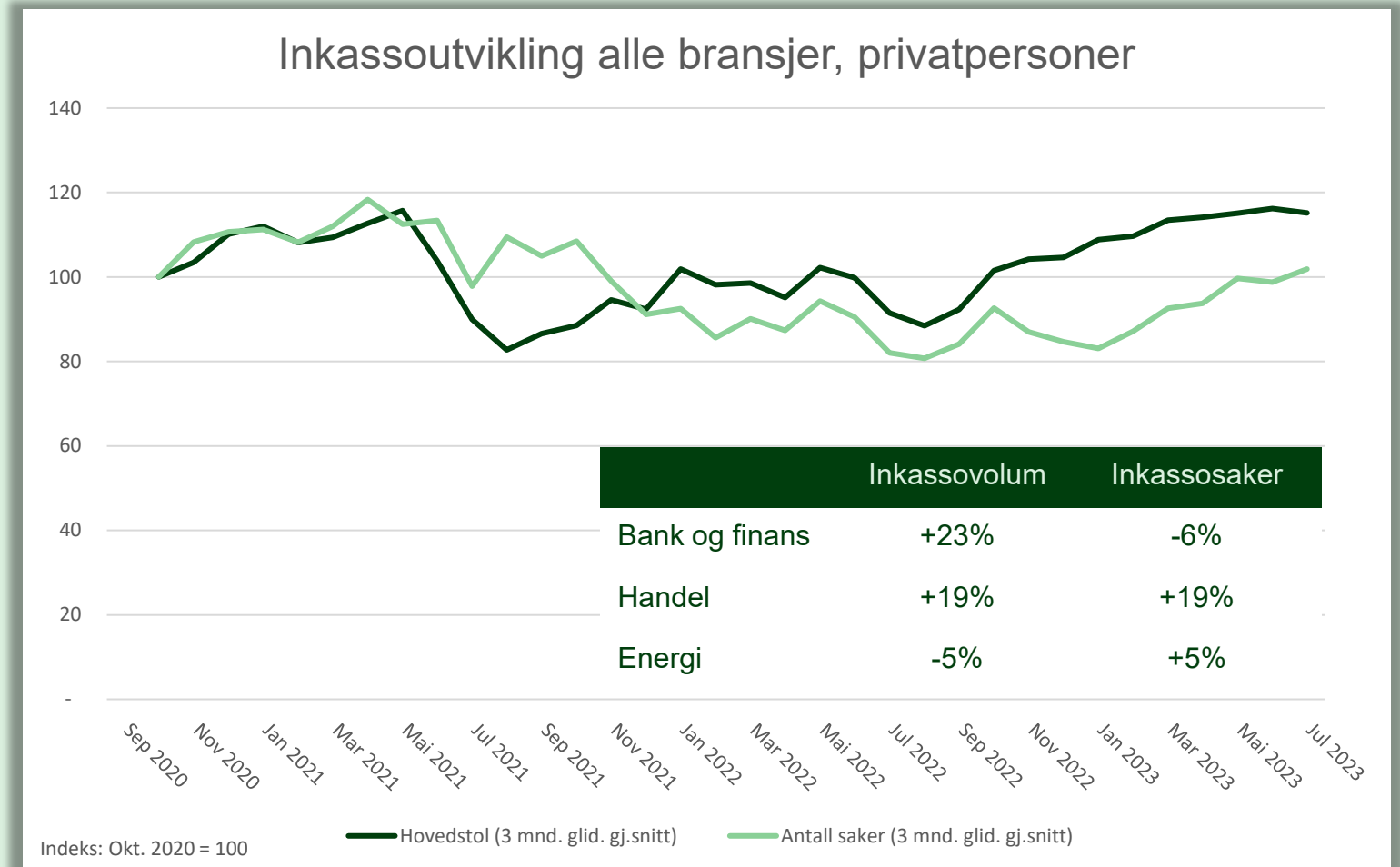
- Hittil i år vs. i fjor har inkassovolumet økt med 47% i fjor, mens antallet har økt med 21%
- Tabellen til høyre viser utviklingen så langt sammenliknet med i fjor innen de ulike bransjene
- Gjennomsnittlig hovedstol hittil i år er 21% høyere enn i 2022
- Det siste året har det blitt spesielt utfordrende for våre bedriftskunder
- Flere har blitt rammet av økende renter, svekket kronkurs, økt inflasjon eller rekordhøye strømpriser
- Hvis den økende inkassoutviklingen fortsetter for bedriftene, øker sannsynligheten for kutt som igjen vil kunne påvirke arbeidstakerne

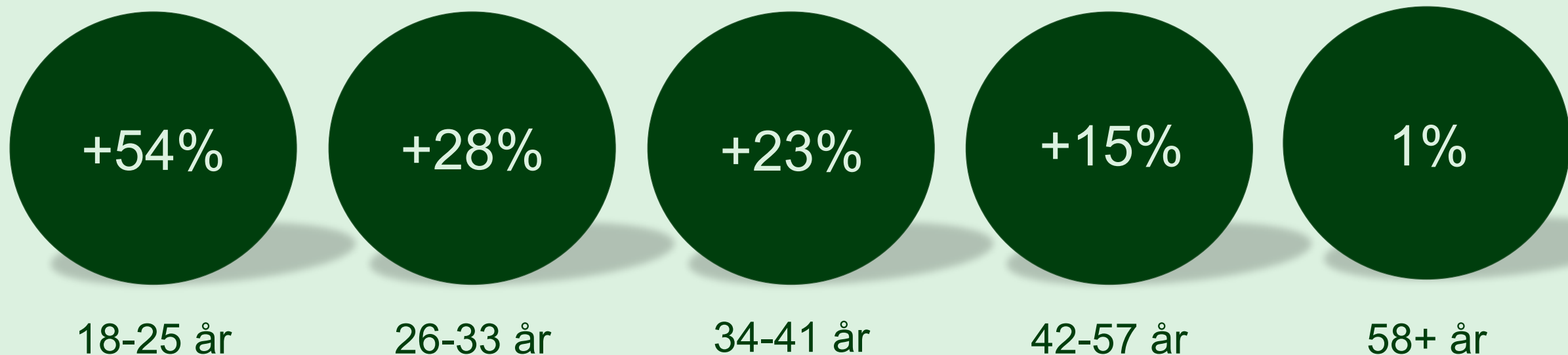
Misligholdet fortsetter å øke for privatkundene

- Hittil i år har det kommet inn 23% høyere volum enn i fjor, mens antallet har økt med 11%
- Tabellen til høyre viser utviklingen så langt sammenliknet med i fjor innen de ulike bransjene
- Gjennomsnittlig hovedstol hittil i år er 8% høyere enn i 2022
- Boliglånsrenten har økt betydelig, prisøkningen har redusert kjøpekraften, men det er fortsatt lav arbeidsledighet som demper inkasso
- Det siste året har vi sett en tydelig og økende inkassotrend for våre privatkunder
- Økningen er likevel langt lavere enn for bedriftskundene
- Innen energi er det tydelig at strømstøtten har fungert

Vesentlig inkassoøkning for nesten alle aldersgrupper

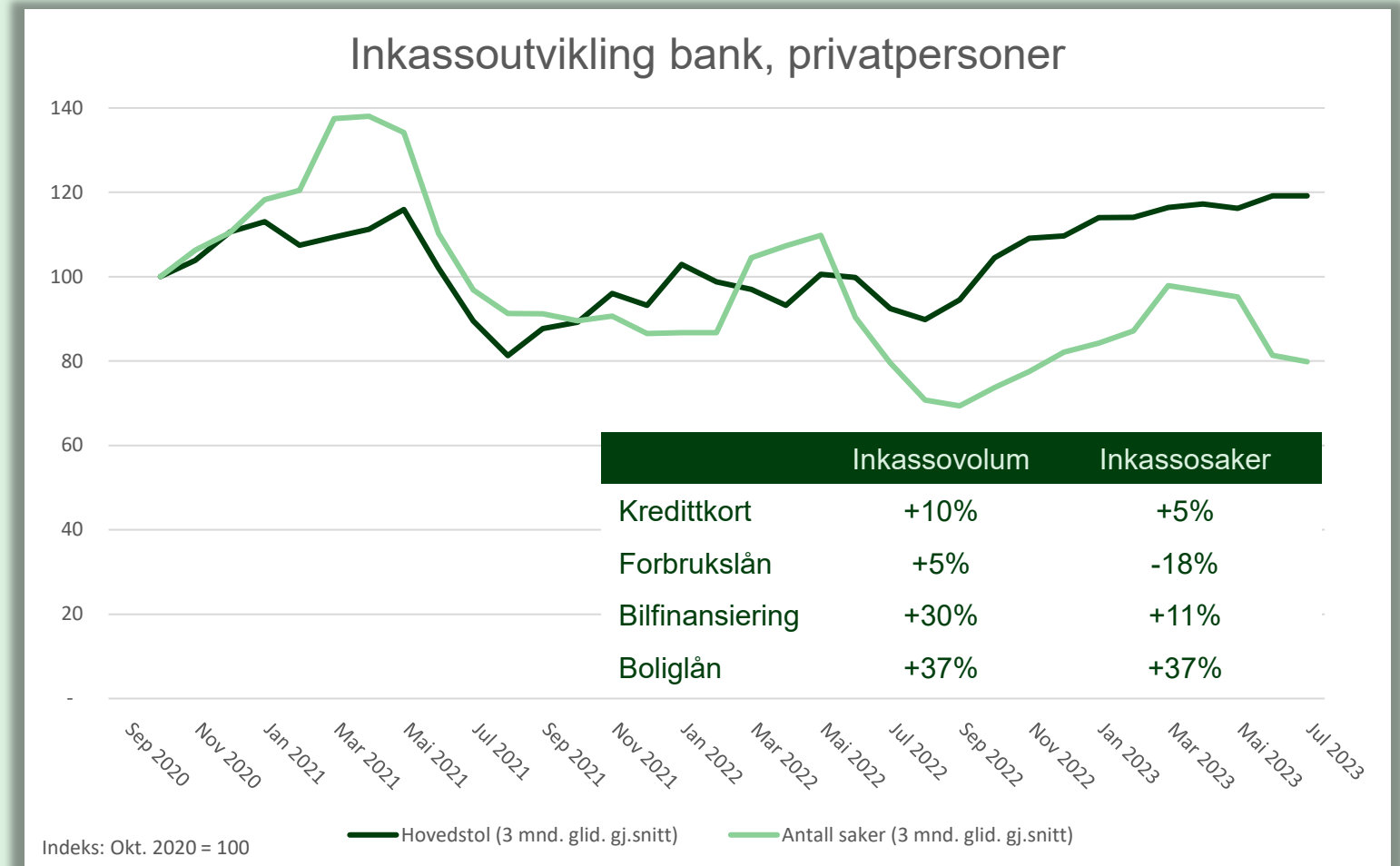

- Så langt i år ser vi en vesentlig økning i inkassogjelden for alle aldersgrupper
- Det er den aller yngste aldersgruppen som har hatt størst betalingsproblemer så langt i år

Innen bank er det størst økning for boliglån

- Tabellen til høyre viser utviklingen så langt sammenliknet med i fjor for de forskjellige produktene
- Det er stor variasjon innen utviklingen for de ulike produktene
- Det er spesielt boliglånsutviklingen for privatkundene som skiller seg ut hvor også antall inkassosaker øker vesentlig
- Der i mot ser vi en vesentlig nedgang i antall forbrukslån og moderat utvikling i misligholdet av kredittkort
- Utviklingen i misligholdt volum for disse to produktene er rimelig sammenfallende med utviklingen i forbrukslån og rentebærende kredittkort som rapporteres hos Gjeldsregisteret
- Innen bilfinansiering har den gjennomsnittlige hovedstolen hittil i år økt med 18% mer enn i samme periode i 2022

Utvikling av boliglån til inkasso

Hva skjer videre med inkasso?

- Utover høsten forventer Kredinor en økning i inkasso for alle bransjer både for privatpersoner og bedrifter
- Privatpersoner:
 - Strømstøtte og lave strømpriser medfører moderat til lavt volum av strøminkasso
 - Økende renter, økte husleiepriser, høy inflasjon, redusert mulighet for sparing og reallønnsnedgang også i 2023 vil medføre økt inkasso
 - Kronesvekkelse i kombinasjon med økt inflasjon har resultert i dyrere utenlandsreiser og Kredinor forventer en økning i misligholdt forbruksgjeld utover høsten
 - Fortsatt lav arbeidsledighet vil på den annen side bremse økningen i inkasso
- Bedrifter:
 - Har fått vesentlig økte kostnader i form av renter, høy inflasjon, samt et stramt arbeidsmarked og Kredinor forventer derfor økt inkasso
 - Foretakene som hovedsakelig importerer har fått betydelig økte kostnader og Kredinor forventer økt inkasso blant disse fremover
 - Økningen i inkasso må påregnes innen alle bransjer
- Kredinor er fokusert på å finne gode løsninger sammen med kunden

We help you make it